

JAARVERSLAG 2020

VERANTWOORDING

Anno 2021 is nieuws en informatie overal en altijd actueel beschikbaar. Een terugblik op een voorbij jaar lijkt dan overbodig. Toch biedt juist een jaarverslag mogelijkheid tot een samenvattend overzicht van activiteiten en de duiding daarvan. Het resultaat ziet u voor u: het KNB-Jaarverslag 2020.

Niet eerder was een jaar zo lastig en ingewikkeld als 2020. Veel viel stil, velen vielen stil, weerloos tegen een onzichtbaar en ongrijpbaar virus. Het past een moment stil te staan bij degenen voor wie 2020 onverwacht het laatste levensjaar was.

2020 was in veel opzichten onzeker en ook anno 2021 is nog veel onzeker. Niet onzeker is dat de bouw- en woonmarkt de komende jaren volop aandacht gaat krijgen. Er is een sterke vraag naar woningen en passende huisvesting gaat over heel veel meer dan wonen alleen. Nieuwbouw maar ook vernieuwbouw en ombouw kan in die vraag voorzien. Zeker is dat de strijd tegen klimaatverandering tot grote aanpassingen zal moeten leiden, zoals van het productieproces bij fabrikanten, van bouwmaterialen en van het gebruik van gebouwen.

Klimaatopgave

Transitie en innovatie zijn sleutels voor het antwoord op wat DE opgave van deze tijd is: verduurzamen. De inzet van de bouw-keramische industrie? Meer doen dan

nodig. Iedere hulp daarbij is meer dan welkom.

De sector is klein, decentraal gevestigd, energie is brandstof en grondstof tegelijk en daarom aan de energiekant voor veel afhankelijk van anderen. Kennisdeling met andere sectoren, zoals via de provinciale energieakkoorden LEA en GEA, maar ook samenwerking met provincies is gevonden. Voor de klimaatopgave zelf maar ook voor de stikstofuitdaging. Realiteit is dat bewezen doorbraaktechnologie voor het keramisch proces wereldwijd ontbreekt, duurzame alternatieven voor aardgas nog ontbreken en een groene infrastructuur tot 2030 niet is te verwachten.

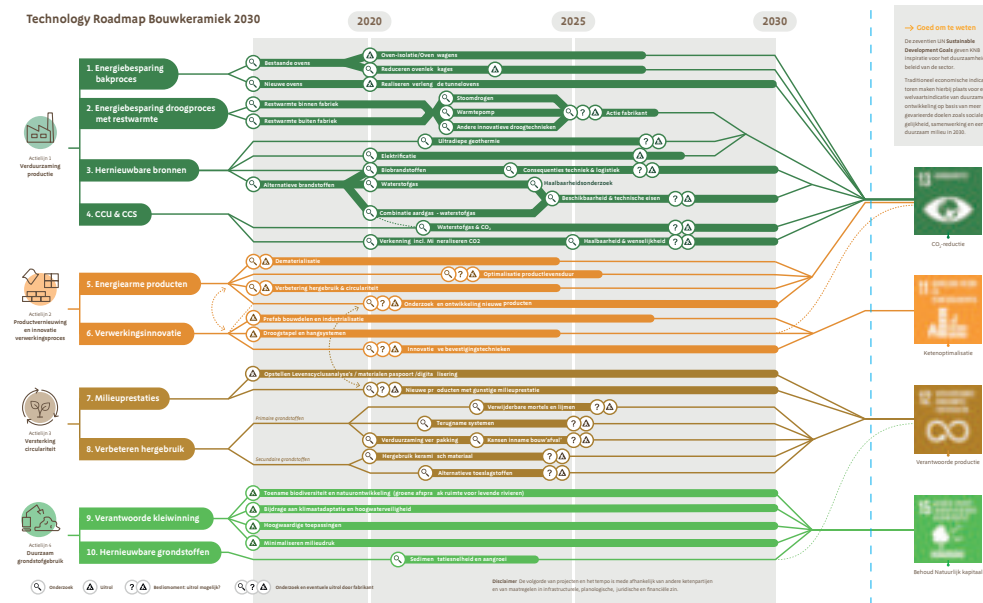
Tegelijkertijd is de sector groot in de bijdragen die het levert aan klimaatadaptatie en natuurontwikkeling.

Dat doet het met de winning van de grondstof klei in het rivierengebied. Deze 'groene kant van rood' verdient meer aandacht. De onomkeerbare omzetting van akkerbouwgrond in nieuwe natuur en het creëren van ondiepe wateren levert betekenisvolle bijdragen aan meer biodiversiteit, opname van CO₂ maar ook reductie van stikstofuitstoot. Het vormt een onderbelichte meerwaarde van deze nationale maakindustrie die heel Nederland, zelfvoorzienend, al eeuwenlang voorziet van een keramisch gezicht.

Technology Roadmap Bouwkeramiek 2030

Midden 2020 verscheen dit document: een uitgave van KNB maar een opgave voor de sector. De Technology Roadmap biedt een integraal programma om de verduurzaming van processen en producten te versnellen, ordent de ambities en activiteiten van de sector, deels al gaande, en dient daarmee doelen op het gebied van energietransitie, circulariteit en stikstofreductie.

De Roadmap kreeg veel positieve respons, zoals van de Gelderse Klimaatgedeputeerde Jan van der Meer en de Limburgse Gedeputeerden Joost van de Akker en Ruud Burlet. Beide provincies zijn de thuisbasis voor de keramische industrie.

Klimaat-Gedeputeerde Jan van der Meer: "We gaan graag in gesprek met de sector hoe we verder kunnen samenwerken en verduurzamen".

EZ-Gedeputeerde Joost van den Akker: "Ondernemers van innoverende bedrijven zorgen voor economische groei en meer werkgelegenheid".

Marjan Minnesma van Urgenda toonde zich lovend over beloftevolle innovaties uit de sector zoals cementloos stapelen, met slankere producten meer vierkante meters bedekken en koolstof in de cirkel houden.

Decarbonisatie keramische industrie
TNO en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) inventariseerden de manieren waarop de keramische industrie CO₂-emissie kan reduceren. KNB werkte mee aan deze sector-verkenning binnen het project Manufacturing Industry Decarbonisation Data Exchange Network (MIDDEN). De database maakt inzichtelijk of er sector-overstijgende decarbonisatieopties zijn.

Werkbezoeken

Aan het begin van haar mandaat bezocht inkomend voorzitter VNO-NCW Ingrid Thijssen direct een steenfabriek. Als voormalig CEO van netwerkbedrijf Alliander herkent zij de dilemma's waar de keramische industrie voor staat: energietransitie is nodig maar hoe en wanneer krijg je de gewenste energiesoort?

Na een winters werkbezoek aan de sector nam Tom Berendsen, CDA-Europarlementariër, zijn indrukken en ervaringen graag mee naar Brussel. Als onderhandelaar over toekomstig industriebeleid houdt hij zich bezig met energietransitie en klimaatbeleid.

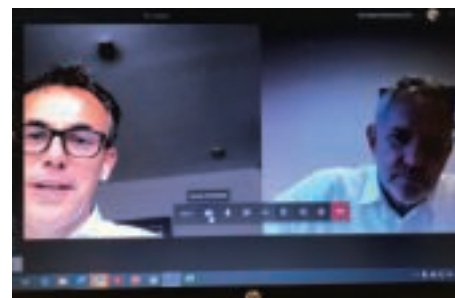
PvdA-Europarlementariër Mohamed Chahim kwam naar een Gelderse steenfabriek. De in klimaat- en energievraagstukken gespecialiseerde politicus bleek scherp op mogelijkheden voor een

sectorale transitie onder de Europese Green Deal. 'Uw industrie kent CO₂-uitstoot maar is een buitenbeentje binnen de energie intensieve basisindustrie', zo liet hij optekenen.

Wat kan Gelderland betekenen voor de sectorale transitieopgave? Deze en andere vragen kwamen boven bij CDA-Statenvragen Daisy Vliegthart en Bertine van Hooff.

Tweede Kamerlid Mark Harbers was druk met een ontwerp Warmtewet, Regionale Energie Strategieën en het voorstel tot een Nationale CO₂-heffing maar maakte tijd voor een begripvol oor aan de sector.

Wel stok, geen wortel

De parlementaire behandeling van de Wet nationale CO₂-heffing ontging de sector zeker niet. KNB leverde actief inbreng tijdens de consultatieperiode over het wetsvoorstel en becommentarieerde de PBL-tariefstudie en de PwC-speelveldtoets.

Landelijke media besteedde volop aandacht aan de positie van de sector. Essentie: een door fabrikanten van keramiek niet te ontlopen CO₂-heffing (de stok) verzwakt wel de sector maar voegt niets toe aan het uiteindelijke doel van de wet door het nog ontbreken van concrete transitie-opties (geen wortel) terwijl de lan-

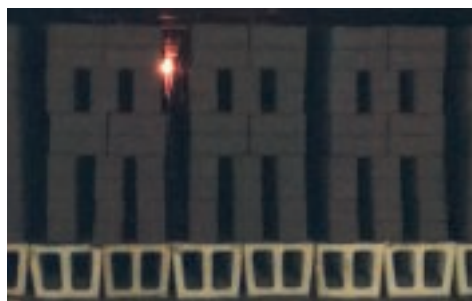

delijke behoefte aan bouwkeramiek niet zal verminderen. De media-aandacht klonk door in de Tweede Kamer waar VVD, CDA, PVV en SGP -terecht- aandacht vroegen voor wat gaandeweg 'sector keramiek' ging heten.

Innovatie en onderzoek

Stilzitten is de sector vreemd. De in 2019 gestarte haalbaarheidsstudie naar duurzame alternatieven voor aardgas kwam in een volgende fase. KNB startte deelname aan een waterstof-industrieconsortium dat zoekt naar nieuwe brandertechnologie voor mengsels van aardgas en waterstofgas. Een in 2020 gestarte

KNB-Werkgroep Duurzame Verpakkingen richt zich op een nieuwe standaard om metselbaksteen circulair te verpakken en te palleten.

Onderzoek door SGS Intron naar het bijmengen van secundair keramische materiaal bij primaire klei toonde aan dat dit een 10-15% lagere MilieuKostenIndicator (MKI) voor metselbaksteen geeft. Onderzoek door CE Delft herbevestigde een hergebruik van 90% van alle toegepaste straatbaksteen en een levensduur van gemiddeld 135 jaar. Deze lange levensduur, het hernieuwbare karakter van de grondstof klei uit de grote rivieren en de succesvolle besparing door fabrikanten op het energiegebruik per eenheid product geven een lage MKI voor de straatbaksteen.

Keuze voor de gevel

Aan de productkant groeit de variatie, vooral aan producten voor in de gevel. 2020 zal worden herinnerd als het jaar waarin baksteengevelwerk niet altijd meer baksteenmetselwerk hoeft te zijn.

Met een serie nieuwe video's startte KNB een kennisprogramma over de diverse mogelijkheden voor baksteengevelwerk. Architect Richard van Tiggele van Venster Architecten licht toe waarom hij koos voor keramische steenstrips. Architect Erik Heijnen van Comzone Architect gaat in op het waarom van de keuze voor een circulair droogstapelsysteem met baksteen.

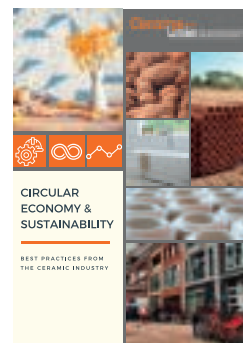
Een nieuwe brochure over de innovatieve baksteenstrip geeft alle informatie over dit gebakken alternatief voor de volle gevelbaksteen. Keramische strips zijn zowel gezaagd als direct gevormd beschikbaar, geven een ongekende ontwerpvrijheid en zijn een onmisbare partner voor de vertrouwde verduurzaming van bestaand onroerend goed.

Europese zaken

Samen met buitenlandse zusterorganisaties en de Europese koepel Cerame-Unie geeft KNB de keramische industrie actief stem en positie in de Europese beleidsarena. Het gaat dan om klimaat- en energiezaken, milieu, internationale handel, CEN-normen en bijvoorbeeld ook de energietransitie gebouwde omgeving.

Voor dit laatste werkte KNB mee aan een systeem om milieuprestaties van bouwproducten te meten op basis van een wetenschappelijk onderbouwde levenscyclusanalyse (LCA) conform de Europese norm EN 15804. Deze norm is ook basis van de Nationale Milieu Database (NMD) en de zgn. MRPI-bladen.

De Europese Green Deal gaf ook op Europees niveau behoefte aan inzicht in keramische bijdragen aan een circulaire economie. Cerame-Unie publiceerde een infodocument met oplossingen uit alle keramische subsectoren uit heel Europa. Voor de gevel- en straatbaksteen kwam Nederland er -ook letterlijk- goed op te staan!

Speciale aandacht vroeg wijziging van het EU ETS-richtsnoer indirecte kostencompensatie. Volgens de Europese tegelindustrie, samenwerkend in CET, werd door de Europese Commissie een om meerdere redenen voor discussie vatbaar besluit genomen. De Europese tegelindustrie constateert dat de Europese Commissie een eigen interpretatie geeft aan duidelijke criteria in een EU-richtlijn. CET overweegt nadere stappen.

ARBO, de moeilijke waarde

KNB zette 2020 in het teken van veiligheidsbewustzijn. Omdat elk ongeval of bijna-ongeval er één te veel is. Met een ononderbroken reeks aan korte artikelen in de KNB-ledennieuwsbrief werd gedurende het hele jaar steeds een ander arbeidsrisico centraal gesteld. Niet belerend, wel informatief, aanzettend tot nadenken, in heldere taal en vooral: praktisch.

KNB-branches-opleidingen in trek

Honger naar kennis gaf groei in deelname aan nieuwe edities van de KNB-branches-opleidingen: P-HBO keramiek (samen met Fontys) en de Vakopleiding Keramische Industrie (VKI).

Nieuwe Baksteen CAO

Het Covid-virus dwong de onderhandelingen naar het najaar. Twee onderhandelronden bleken te weinig om verschillen te overbruggen. KNB deed een eindbod dat op de valreep van 2020 door CNV Vakmensen werd verworpen. De Baksteen CAO 2020/2021 werd daardoor een twee-partijen afspraak van KNB en FNV Procesindustrie.

7^e NEPSI-monitoring

Werknemers in de bouwkeramische industrie worden meervoudig beschermd tegen de beroepsmatige blootstelling aan respirabel kristallijn silica. Dat gebeurt binnen een Europees paritair kader, beter bekend als NEPSI Agreement. Dit Europese systeem van afspraken heeft een bewezen historie en geeft transparant resultaat. In 2020 namen KNB en haar leden voor de 7^e keer op rij deel aan een Europees-brede inventarisatie van maatregelen, eens per twee jaar.

Levende en Leverende Rivieren

KNB is nauw betrokken bij het rivierengebied. Samen met het Wereld Natuur Fonds en andere natuurorganisaties worden nieuwe plannen voorbereid om de bewezen historie van kleiwinning als groene motor voor nieuwe riviernatuur de komende decennia voort te zetten. Kleiwinning is ook te zien als een klimaat-adaptieve maatregel dat tevens een grotere biodiversiteit oplevert. Als dat geen goede redenen zijn voor bouwkeramiek!

Geen uitvoering zonder ontwerp

Bouwen, zeker met bouwkeramiek, is meer dan alleen werken aan een prettige woon-, werk- of leefomgeving. Maatschappelijk is er nog steeds onvoldoende besef dat de bouwsector niet alleen oplossingen biedt voor belangrijke maatschappelijke opgaven als huisvesting en verduurzaming, maar ook grote groepen mensen met verschillende talenten perspectief op een goede toekomst kan bieden. Vakmanschap in de bouw verdient maatschappelijk en sociaal meer aanzien. KNB draagt daar graag aan bij.

68^e editie NK Metselen

De 68^e editie van het NK Metselen, een initiatief van de Nederlandse baksteen-industrie, werd een historische. Voor het eerst in 68 jaar moest het kampioenschap halverwege worden gestaakt. Door Covid moesten de laatste voorronden in maart

en ook de centrale finale in Someren in april eerst worden verdaagd, later afgelast. Kampioensvaantjes met opdruk 2020 lagen klaar om door trotse winnaars met beide handen omhoog te worden gehouden. Nu zijn ze veroordeeld tot een roemloze plek in de archiefdozen van KNB.

Studiedag metseldocenten en -instructeurs

De KNB studiedag voor metseldocenten en -instructeurs kon eind januari nog wel doorgang vinden. Tijdens de beurs GEVEL 2020 in Rotterdam kregen de docenten informatie over ontwikkelingen binnen het techniekonderwijs, innovaties in baksteen, de Wet Kwaliteitsborging en de nieuwe KNB-sponsorregeling Bouwkeramiek voor het Onderwijs.

Vanwege vernieuwingen in het vmbo bouwonderwijs ontwikkelde KNB in 2016 een metseltraining voor vmbo-docenten bouwtechniek. De trainingen blijken steeds weer in een behoefte te voorzien. Ondanks Covid had de cursus ook in 2020 goede aftrek. De trainingen worden verzorgd bij Bouwopleidingsbedrijf Bouwmensen Utrecht.

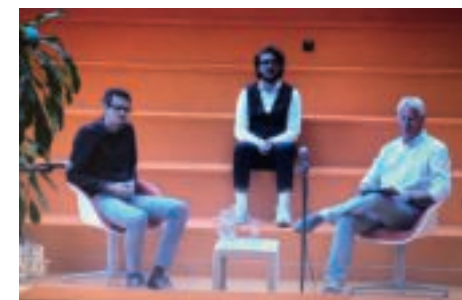

Vakbeurs GEVEL 2020

Op een vakbeurs over gevels mag bouwkeramisch gevelwerk niet ontbreken! KNB presenteerde met twee grote informatiepanelen de laatste informatie over bouwkeramiek, circulariteit en hernieuwbaarheid. De door KNB georganiseerde lezingen 'Brick to the future' in het Innovatietheater kregen volop aandacht.

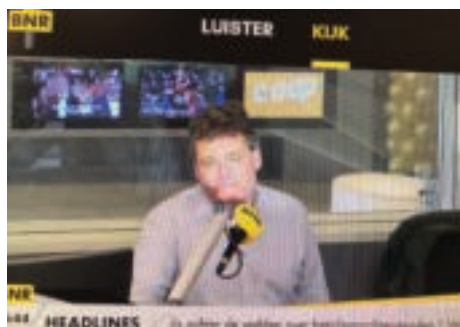
Baksteen-online

Andere tijden, andere introductieweken. Niet met stenen stapelen maar met een interactieve BaksteenQuiz werden studenten rond de zomer verleid tot meer inzicht in bouwen met baksteen. Het was de 2020-bijdrage van KNB aan de introductieweek (SteeOwee) van nieuwe studenten Bouwkunde TU Delft.

Hoe ligt de baksteen erbij?

BNR Nieuwsradio opende 2020 met een interview over het 'belangrijkste bouw materiaal voor de bouw: bakstenen'.

KNB-voorzitter Han Noten en baksteenfabrikant Atse Blei stonden BNR-journalist Paul Laseur te woord.

BAKSTEEN-magazine

Nederland is verwend met baksteen dat letterlijk kleur geeft aan onze leefomgeving. Voor wie de natuurlijke baksteenkleur onvoldoende vindt kan met glazuren, keimen, engoberen en smoren de kleurvariëteit oneindig vergroten. De 72^e uitgave van het KNB-architectuurmagazine BAKSTEEN zette het thema kleur centraal. Het door vorm en opmaak onderscheidende architectuurmagazine BAKSTEEN belicht trends in baksteenarchitectuur en toont toepassingen van baksteenmetselwerk. Het verschijnt sinds 1990 ononderbroken in controlled distribution.

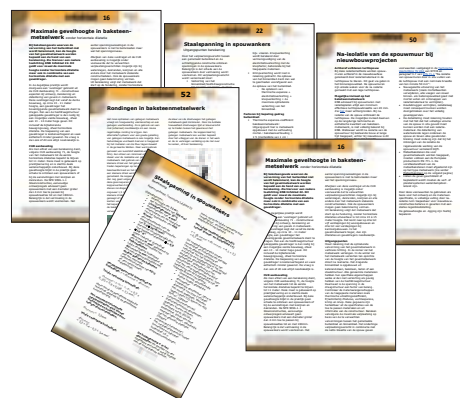
Kwaliteit ligt op straat

Alles wat u altijd al had willen weten over straatbaksteen; precies dat is te vinden in de KNB-brochure 'Straatbaksteen, Kwaliteit ligt op straat' dat in 2020 verscheen. Het is een gewijzigde herdruk van een brochure uit 2005 en belicht thema's die voor straatbaksteen van belang zijn.

Infobladen

De reeks digitale Infobladen over baksteenmetselwerk werd uitgebreid en geactualiseerd zoals met Infoblad 16 (over de maximale hoogte in baksteenmetselwerk zonder horizontale dilatatie), Infoblad 20 (over Schilderen of pleisteren van baksteenmetselwerk), Infoblad 22 en 22a (over staalspanning in spouwankers), Infoblad 50 (over na-Isolatie van de spouwmuur bij nieuwbouwprojecten) en met Infoblad 52 (over Rondingen in baksteenmetselwerk).

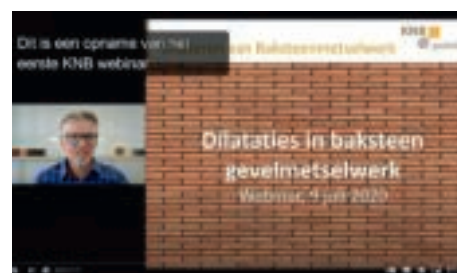

Met Infobladen over baksteengevelwerk ondersteunt KNB de beroepspraktijk van ontwerpers en verwerkers.

Een door KNB aangepaste richtlijn over 'de luchtspouw in spouwmuren' werd door SKG-IKOB overgenomen in de nieuwe versie van URL 2826-01 Metselwerkconstructies.

On air

Ook KNB ging 'on air' met een webinar. Een groot aantal deelnemers kregen tijdens een live stream uit de eerste hand de nieuwste kennis over 'Dilateren van baksteenmetselwerk'.

Later in het jaar lieten medewerkers van het Rijksvastgoedbedrijf zich tijdens een online koffielezing door KNB informeren over de circulariteit en duurzaamheid van bouwkeraamiek, over innovaties én kregen zij antwoord op diverse technische vragen.

Waardecreatie door de Jaarbeurs

'Wij streven naar een dikke 9 van de klant'. KNB-directeur Ewald van Hal betoonde zich in het Jaarbeurs jaarverslag 2019 hierover positief en herkende de betekenis van waarde-creatie door de Jaarbeurs.

Later Als ik Groot Ben: word ik baksteen producer!

De 11-jarige Moos wil later bakstenen maken. 'Je komt ze overal tegen dus kan je er een goede boterham mee verdienen!' In het RTL-programma Later Als ik Groot Ben liet presentator Jochem van Gelder aan Moos een heuse baksteenfabriek zien. Hoe doe je dat: klei bakken? KNB maakte de opname mogelijk die al meer dan 10.000 unieke kijkers trok.

KNB laat de ontwerpers, verwerkers en gebruikers van de toekomst graag kennis maken met het product baksteen en de industrie die deze maakt.

Feiten en cijfers 2020

Bouwbeeld

Volgens CBS-gegevens was de economische krimp in 2020 de sterkste ooit gemeten: -3,8%. Daarbij vergeleken sloeg de bouw zich er goed doorheen. Het EIB berekende een krimp van 1.5%. Opvallend was de stevige groei van de renovatiemarkt. De nieuwbouw van woningen en van utiliteit moest wel een forse stap terug, vooral door een daling van vergunningverlening pre-Covid onder invloed van het stikstofdossier.

Volgens het door KNB gevolgde Buildsight werden in 2020 67.000 nieuwe woningen opgeleverd (-3%). Dat is minder dan de 69.000 nieuwe woningen van het CBS (ook -3%), maar gevolg van ander datagebruik.

Het CBS registreerde de afgifte in 2020 van bijna 66.000 vergunningen voor nieuwe woningen (+14%), meer dan in 2019 maar minder dan in 2017 en 2018. Het 2020-aantal geeft een indicatie dat in 2021 en 2022 een min of meer vergelijkbaar aantal (of minder!) nieuwe woningen zal worden gebouwd.

Metselbaksteen

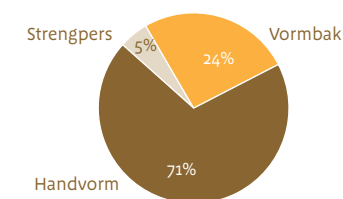
In 2020 daalde de totale afzet van de Nederlandse metselbaksteen met 10%. De binnenlandse afzet van de Nederlandse metselbaksteen daalde met 6%, een dubbele daling ten opzicht van de daling met 3% van het aantal nieuwbouwwoningen in 2020. De opkomst van de keramische steenstrip kan een verklaring zijn. De buitenlandse afzet van de metselbaksteen daalde met 16%. Ook dan bedraagt deze nog altijd meer dan de helft van de binnenlandse afzet.

In het bijzonder de export naar UK daalde zeer fors. Naar wordt aangenomen is deze daling onder invloed geweest van de magische woorden: Get Brexit Done. De export naar België en Duitsland wist juist goed te groeien.

Straatbaksteen

De markt voor straatbaksteen ontwikkelde zich het afgelopen decennium flink. Een lange levensduur (135 jaar), een lage MKI-waarde en lage onderhoudskosten dragen mede dit succes. In corona-jaar 2020 investeerden consumenten fors in de esthetische kwaliteit van hun buitenruimte.

Specificatie afzet naar vormmethode (2020)

Ook de opwaardering van de publieke ruimte geeft continue ruimte voor verdere groei.

Keramische dakpannen

De markt voor keramische dakpannen groeide in 2020 verder, dit ondanks een groei van PV op het dak. Het aandeel pan-vervangende PV-panelen wordt geschat op 10%-15%, de meeste PV-panelen worden boven de pannen geplaatst. Wel verschoof in 2020 de markt van projecten meer naar onderhoud. Hierdoor trok de markt voor kleinere pannen sterk aan. De projectenmarkt ondervindt nog altijd hinder van de stikstof crisis in 2019.

Keramische tegels

De positieve trend in de Nederlandse markt voor keramische tegels werd vanaf Q2 ruw verstoord door Covid. Na de zomer trad sterk herstel in door een inhaalslag op uitgestelde projecten. Daardoor werd 2020 uiteindelijk beter dan begin van het jaar

gedacht. De export gaf een gelijk beeld, mede afhankelijk van de lokale maatregelen en restricties.

Verwachtingen

Ondanks Covid en onverminderd het stikstofdossier, dat beide ook op 2021 grip lijkt te hebben, zijn de bouwverwachtingen voor de middellange termijn gunstig. Een grote bouwopgave, hoge duurzaamheidsambities en aantrekkende politieke aandacht voor het grote belang van bouwen en wonen bieden goede vooruitzichten. Het is niet de vraag of er meer woningen komen maar vooral waar en hoe. Voor de binnenlandse afzet van Nederlandse metselbaksteen betekent een en ander een herstel van de binnenlandse afzet in 2022 doorlopend naar 2023 tot ca. 640 mln. WF. Op de renovatiemarkt zal de metselbaksteen toenemende concurrentie van keramische strips ondervinden doordat dit product prima past bij buitengevelisolatie.

Productie, voorraad en afzet van metselbaksteen (gewone soorten)

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Productie	metselbaksteen	861	719	764	680	652	779	881	853	858	900	894	877
	(x 1 mln WF)*												
Afzet	straatbaksteen**	355	364	353	314	305	301	340	376	-	-	-	
	(x 1 mln WF)*												
Eindvoorraad	metselbaksteen	487	461	421	433	433	371	428	444	426	350	306	356
	(x 1 mln WF)*												
Uitvoer	straatbaksteen**	189	215	199	167	146	130	131	153	-	-	-	
	(x 1 mln WF)*												
Invoer	metselbaksteen	152	153	164	154	229	403	325	281	330	389	350	296
	(x 1 mln WF)*												
Aantal werknemers	straatbaksteen				27	30	29	32	30	33	31	30	
	(x 1 mln WF)*												
Omzet in mln euro's	baksteen	133	105	90	59	40	23	40	68	43	72	68	67
	(x 1 mln WF)*												
Aantal werknemers		1.417	1.357	1.304	1.273	1.219	1.121	1.137	1.158	1.202	1.264	1.348	1.353
Omzet in mln euro's		332	261	277	243	231	276	281	294	326	359	375	369

Totale omzet bouwkeramische industrie 558 mln. (2020)

*) Een Waalformaat (WF) is de op de afmeting 210 x 100 x 50 mm gebaseerde standaard rekeneenheid voor steenachtige materialen.

**) Na een wijziging in 2017 in de eigendomsstructuur van de straatbaksteenindustrie is die in 2019 verder geconsolideerd waarna KNB niet meer beschikt over gegevens straatbaksteen. KNB beschikt ook niet over kwantitatieve gegevens van de keramische dakpan- en gebakken tegelindustrie.

8

KNB behartigt, nationaal en Europees, de gezamenlijke belangen van de keramische industrie in Nederland op het gebied van milieu, energie, grondstoffen, duurzaamheid, normeringen, arbeidsomstandigheden en vakopleidingen. Voor specifiek de baksteenindustrie draagt KNB voorts zorg voor de ontwikkeling en overdracht van kennis naar de ontwerpende en verwerkende beroepspraktijk en naar het onderwijs. KNB vertegenwoordigt de sector bij afspraken met de overheid en andere partijen. Voor de baksteenindustrie is KNB partij bij de collectieve arbeidsovereenkomst voor werknemers in de baksteenindustrie.

vereniging Koninklijke
Nederlandse Bouwkeramiek

Drs. H.C.P. Noten, voorzitter
Drs. B.J. Koekoek, vice-voorzitter
M.G.P. Lemmen, penningmeester
A.C. Blei
L.J. de Ru
W. Stas

mr. E.L.J. van Hal, directie
N. Bijleveld Msc, energie en klimaat
C.A. Bolt, communicatie en secretariaat
ing. R. Kramer, uitvoering en techniek
ing. A. Mooiman, duurzaamheid en techniek
ing. D. Smink, milieu en energie
J.M. Verheem, office management

Florijnweg 6, 6883 JP Velp (Gld.)
Postbus 153, 6880 AD Velp (Gld.)
☎ +31 (0)26 384 56 30
✉ info@knb-keramiek.nl
🌐 www.knb-keramiek.nl
www.kleiwinning.nl
www.metselwedstrijden.nl

 @NKmetselen
 @EwaldLJvanHal

Baksteen Helden BV
- Steenfabriek Engels Helden BV
- Steenfabriek Engels Oeffelt BV

Caprice Holding BV
BV Steenfabriek Huissenswaard

DEKO BV

St. Joris Keramische Industrie B.V.

Steenfabriek Klinkers B.V.

Steenfabriek Linssen B.V.

Monier BV
- Monier B.V. Tegelen
- Monier B.V. Woerden

Koninklijke MOSA BV

De Porcelevne Fles / Royal Delft

Steenfabriek de Rijswaard BV

Rodruza BV
- Rodruza Steenfabriek Rossum BV
- Rodruza BV Steenfabriek "De Zandberg"

Steenindustrie Strating b.v.

Koninklijke Tichelaar Makkum BV

Vandersanden Group

- Vandersanden Nederland BV
- Steenfabriek Hedikhuizen BV
- Steenfabriek Spijk BV
- Steenfabriek Tolkamer BV
- Steenfabriek Kessel BV
- Steenfabriek Beek BV

Steenfabriek Vogelensangh

Wienerberger B.V.

- Wienerberger Steenfabriek Bommel
- Wienerberger Steenfabriek Erlecom
- Wienerberger Steenfabriek Haafden
- Wienerberger Steenfabriek Heteren
- Wienerberger Janssen-Dings Tegelen
- Wienerberger Steenfabriek Kijfwaard-Oost
- Wienerberger Steenfabriek Kijfwaard-West
- Wienerberger Narvik Deest
- Wienerberger Narvik Tegelen
- Wienerberger Steenfabriek De Nijverheid
- Wienerberger Steenfabriek Nuance
- Wienerberger Panningen
- Wienerberger Poriso Brunssum
- Wienerberger Steenfabriek Schipperswaard
- Wienerberger Steenfabriek Thorn
- Wienerberger Steenfabriek De Vlijt
- Wienerberger Steenfabriek De Volharding
- Wienerberger Steenfabriek Wolfswaard
- Wienerberger Steenfabriek Zennewijnen

Zilver schoon Randwijk Steenbakkerij

Panningen tel. 077 3060495
Helden-Panningen tel. 077 3060495
Oeffelt tel. 0485 361444

Angeren tel. 088 0103100

Elst tel. 0481 366466

Beesel (L) tel. 077 4740100

Maastricht tel. 043 3478333

Kerkrade tel. 045 5411213

Montfoort tel. 0348 476500
Tegelen tel. 077 3269500
Woerden tel. 0348 436800

Maastricht tel. 043 3689444

Delft tel. 015 7600800

Aalst (Gld.) tel. 0418 552221

Nijmegen tel. 024 3297450
Rossum (Gld.) tel. 024 3224960
Gendt tel. 024 3297450

Oude Pekela tel. 0597 613920

Makkum tel. 0515 231341

Spijk	tel. 0316 566400
Spijk	tel. 0316 566400
Hedikhuiszen	tel. 0416 369696
Spijk	tel. 0316 566400
Tolkamer	tel. 088 0885555
Kessel	tel. 077 4628000
Beek	tel. 046 4372828

Deest tel. 0487 512459

Zaltbommel	tel. 088 1181111
Haalderen	tel. 088 1185500
Erlecom	tel. 088 1185500
Haaften	tel. 088 1185500
Heteren	tel. 088 1185500
Tegelen	tel. 088 1185800
Pannerden	tel. 088 1185600
Pannerden	tel. 088 1185600
Deest	tel. 088 1185800
Tegelen	tel. 088 1185800
Azewijn	tel. 088 1185500
Afferden (L.)	tel. 088 1185540
Panningen	tel. 088 1185950
Brunssum	tel. 088 1185900
Echteld	tel. 088 1185600
Thorn	tel. 088 1185500
Winterswijk	tel. 088 1185500
Azewijn	tel. 088 1185500
Opheusden	tel. 088 1185500
Zennewijnen	tel. 088 1185680

Heteren tel. 026 4720115